

Kan økonomisk kontraktteori hjælpe med bedre outsourcing?

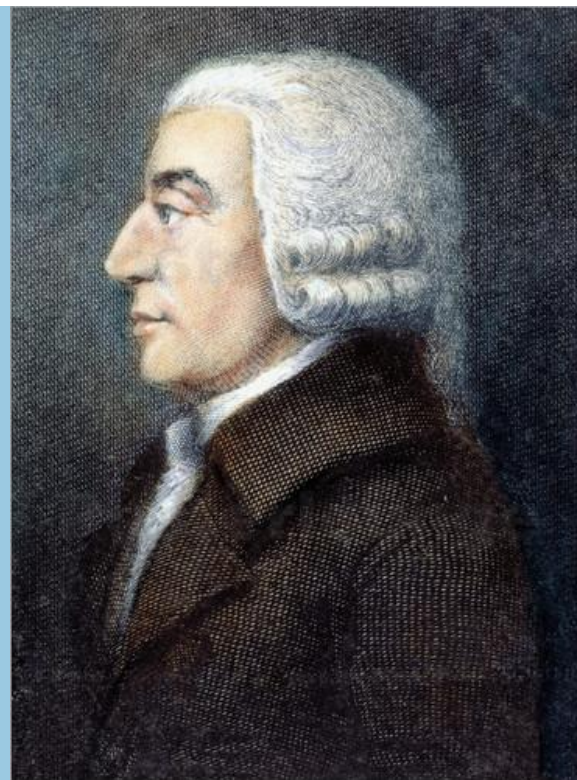
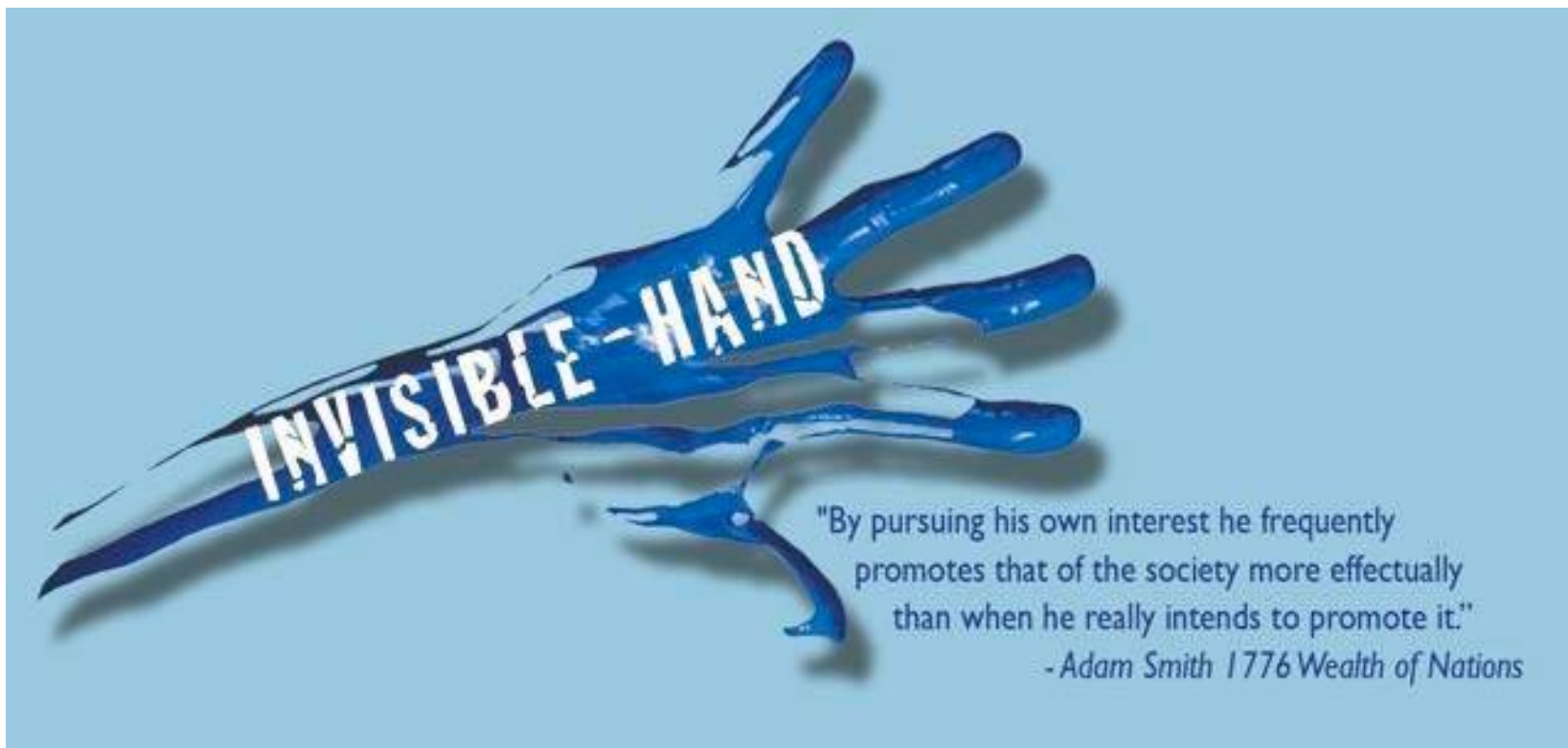
DFM-konference, Marienlyst, marts 2017

Otto Brøns-Petersen

Kontraktteori mv. fylder meget i teoretisk økonomi

- Hvorfor virksomheder?
- Optimale kontrakter
- Design af auktioner
- Hvordan aflønne en CEO?
- Hvornår løse opgaver inhouse?
- Optimale udbudsincitamenter
- Optimal regulering af naturlige monopoler
- Hvad hvis ikke alt kan stå i kontrakten?
- Hvordan skabe incitamenter for politiske aktører via forfatninger etc.

Økonomi som markedstransaktioner

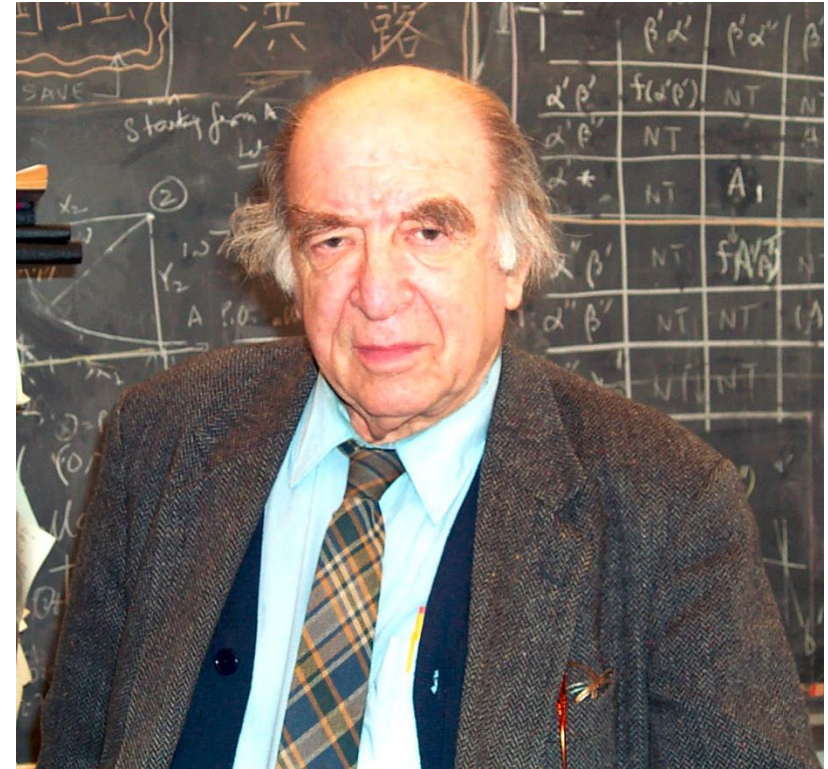

Markedet som optimal institution

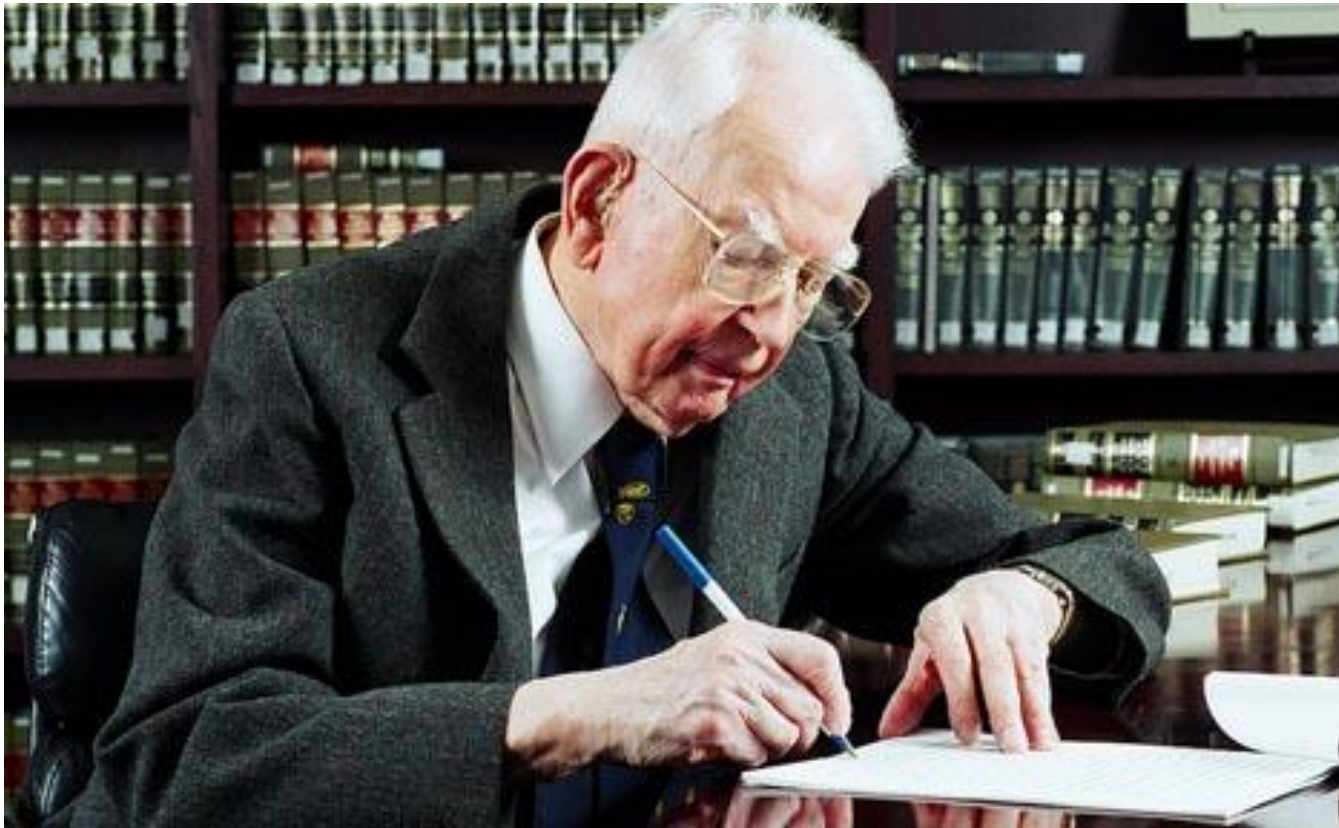

Kenneth Arrow (Nobelpris 1972):
Perfekte markeder leder til
optimal generel ligevægt

Leonid Hurwicz (Nobelpris 2007):
Markedet som hensigtsmæssig
incitamentsstruktur med minimalt
informationsbehov

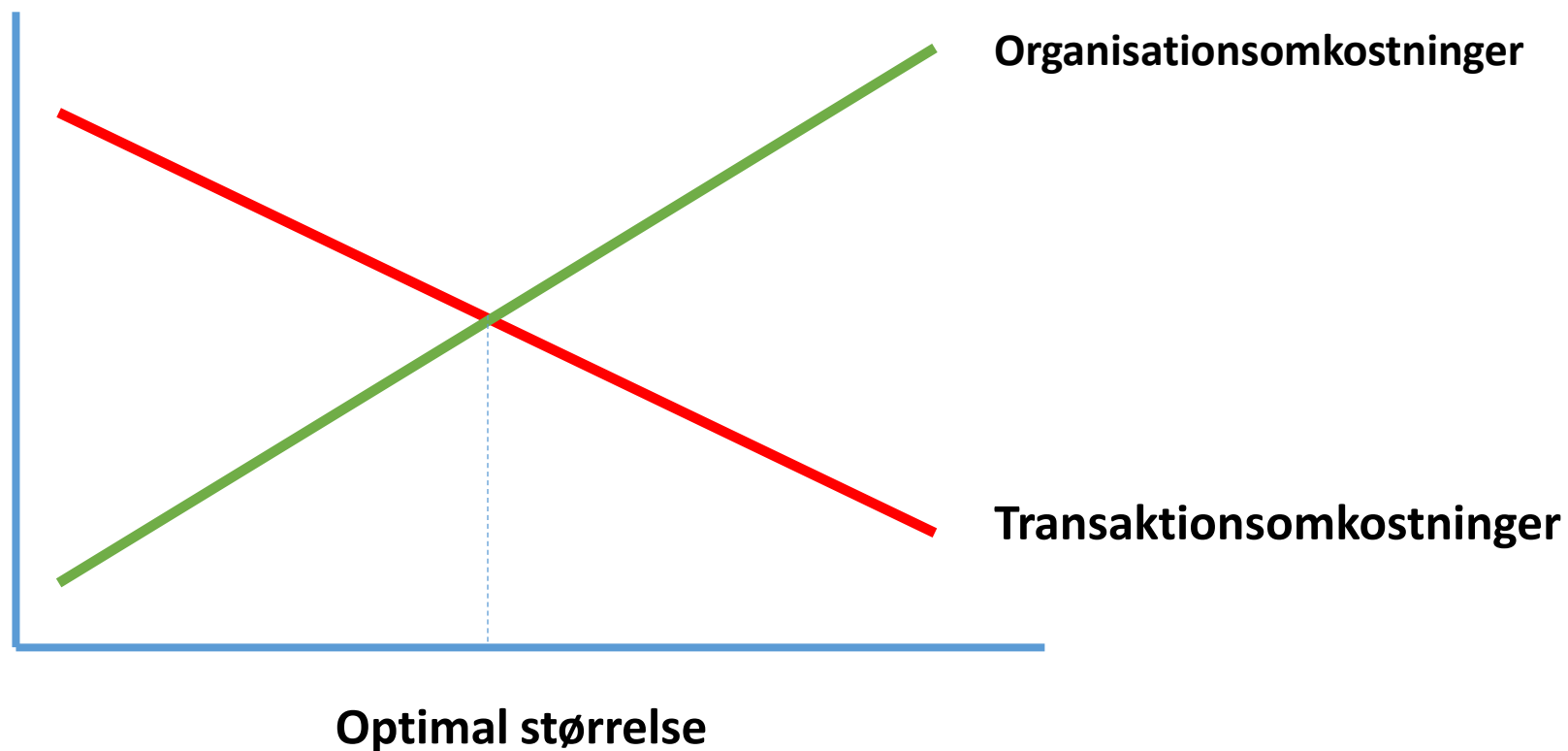
Men hvorfor virksomheder...?

**Ronald Coase (Nobelpris 1991):
Virksomheder eksisterer for at
spare transaktionsomkostninger ved
at bruge markedet**

Nature of the Firm, 1937

Virksomhedens optimale størrelse...

Virksomhedens gennemgående problem

- Principal-agent-problemet
 - Egeninteresser ikke altid ens
 - Asymmetrisk information
 - Forskelle i ressourcer og risikoaversion
 - Markedet leverer ikke information
- Hvordan designe kontrakt, som minimerer P-A-problemer?
 - Incitamenter til at agenten arbejder for principalens interesse
 - Incitamenter til at agenten afslører information til principalen

Nogle principaler og agenter

- Virksomhedsejere og -ledere
- Virksomheder og licitationspartnere
- Investorer og iværksættere
- Befolkning og politikere
- Politikere og embedsmænd
- Myndigheder og regulerede virksomheder
- Skattevæsen og skatteydere

Et relateret problem

- Moral hazard: Agenten kan skubbe en del af risikoen over på andre
 - Forsikringsselskaber og forsikringstagere
 - Banker og offentlig bail-out
 - Team
 - Offentlige overførselsindkomster
 - Partnerskaber

Eksempel på en efficient mekanisme

- Vickery-auktionen: Højeste bud betaler næsthøjeste bud
- Auktioner forudsætter klarhed om auktionens gestand

Nobelpristagerne 2016

- Bengt Holmström: Performance kan ikke observeres præcist
- Oliver Hart: Inkomplette kontrakter

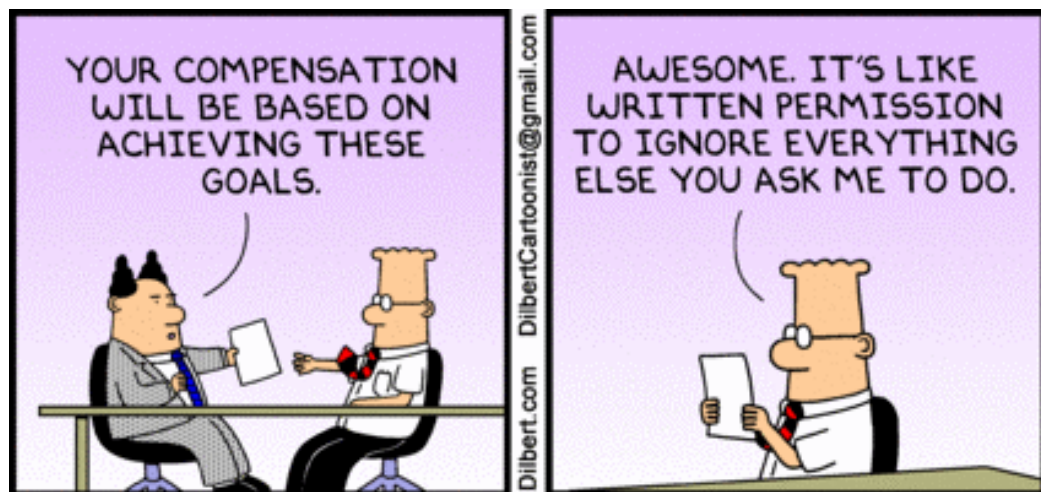

Informativeness principle

- All relevant information bør indgå i aflønning af performance
- F.eks.: CEOs bonus bør indekseres med konkurrenters performance

Men...

- Ved multitasking, skjult performance og/eller behov for fleksibilitet kan det trække i retning af fast løn

Inkomplette kontrakter og ejendomsret

- Ved inkomplet kontrakt bør specificeres beslutningsret og ejendomsret til den, der har mest at miste
- Ejendomsret til patent kan være vej at motivere forskere
- Karrierehensyn kan løse motivationsproblemer – men måske "for meget". Reguleres af ekstern ejer/investor
- Hvorfor skifter beslutningsretten ved konkurs?
- Inkomplette kontrakter kan lægge dæmper på udlicitering

Optimal regulering

- Jean Tirole (Nobelpris 2014): Regulering som udliciteringsproblem
- Afvejning mellem effektivitet og monopolpriser
- Løsning: Lad virksomhederne selv bestemme, hvordan de vil reguleres

Offentlig reguleringsreform

- Regulering bør tage hensyn til incitamenter – også hos regulatorer (George Stigler, Nobelpris 1982)
- Adskille ejerskab, bestiller og reguleringsrollerne
- Fjerne undtagelser fra konkurrencelovgivningen
- Samle kræfterne hos Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen
- Skærpede sanktioner
- Øge udliciteringsgraden fra 25 pct.
- Stort potentiale ved bedre regulering af forsyningssektor